

หมวดที่ 5

เค้าโครงเรื่อง

คำให้การ

สาระสำคัญ

1. ความหมายของคำให้การ
2. ประเภทของคำให้การ
3. เวลายื่นคำให้การ
4. รายการในคำให้การ
5. การเรียงคำให้การ

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

เมื่อนักศึกษาได้ศึกษาหมวดที่ 5 นี้แล้วทำให้นักศึกษา

- (1) ทราบความหมายของคำให้การ
- (2) ทราบว่าคำให้การมี 2 ประเภทคือ ให้การรับ ให้การยกข้อต่อสู้เป็นข้อแก้คำฟ้องโจทก์
- (3) ทราบถึงให้การยกข้อต่อสู้เป็นข้อแก้คำฟ้องมี 3 อย่างคือ
 - ก. ปฏิเสธคำกล่าวหาของโจทก์เสียทั้งหมด
 - ข. ให้การทั้งรับทั้งรู้
 - ค. ให้การต่อสู้ในข้อกฎหมาย
- (4) ทราบถึงรายการในคำให้การ
- (5) ทราบถึงการเรียงคำให้การ

หมวดที่ 5

คำให้การ

เมื่อได้ส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้จำเลยซึ่งหมายความรวมถึงผู้ที่ถูกหมายเรียกเข้ามาในคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57 (3) ด้วยแล้วก็เป็นที่ของจำเลยต้องทำคำให้การแก้คดีโดยทำเป็นหนังสือมายื่นต่อศาลภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับหมายเรียกพร้อมสำเนาคำฟ้อง ดังนั้น คำให้การนี้จึงเป็นสิ่งที่ควบคู่กับคำฟ้อง กล่าวคือ ว่าเมื่อคำฟ้องเป็นกระบวนการพิจารณาที่โจทก์เสนอข้อหาต่อศาล คำให้การก็เป็นกระบวนการพิจารณาที่จำเลยเสนอข้อต่อสู้ต่อศาล เว้นแต่ในคดีที่ไม่มีข้อพิพาทที่จะมีแต่คำฟ้องโดยไม่มีคำให้การ

1. คำให้การคืออะไร

ป.วิ.แพ่ง มาตรา 1 (4) “คำให้การ” หมายความว่า กระบวนการพิจารณาใด ๆ ซึ่งคู่ความฝ่ายหนึ่งยกข้อต่อสู้เป็นข้อแก้คำฟ้อง ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายนี้ นอกจากคำแถลงการณ์”

คำให้การ เป็นกระบวนการพิจารณาที่ต่อเนื่องมาจากการที่โจทก์ฟ้องคดี กล่าวคือ เมื่อโจทก์ฟ้องบุคคลใดเป็นจำเลย และบุคคลนั้นได้รับหมายเรียกของศาลให้ไปแก้คดีแล้วก็เป็นที่ตามกฎหมายที่เขาจะต้องแก้ข้อหาตามที่โจทก์กล่าว อ้างในคำฟ้องของโจทก์ การยกข้อต่อสู้เป็นข้อแก้คำฟ้องนี้เรียกว่า “คำให้การ” ถ้าจำเลยยอมรับตามข้อกล่าวหาของโจทก์เรียกว่าจำเลยให้การรับ แต่ถ้าจำเลยไม่ยอมรับตามข้อกล่าวหาของโจทก์โดยตกลงใจที่จะสู้ก็มีทางสู้เป็น 3 อย่าง คือ

1. ปฏิเสธคำกล่าวหาของโจทก์เสียทั้งหมด เรียกว่า “คำให้การปฏิเสธ”
2. ให้การรับว่าข้อเท็จจริงที่โจทก์กล่าวหาในฟ้องนั้นเป็นความจริง แต่โจทก์กล่าวไม่หมด ยังมีข้อเท็จจริงอื่นอีก และจำเลยขอเสนอข้อเท็จจริงนั้น ซึ่งเมื่อเอาข้อเท็จจริงที่เสนอใหม่นี้ประกอบกับข้อเท็จจริงในคำฟ้องของโจทก์แล้ว โจทก์จะไม่มีสิทธิขอให้ศาลบังคับจำเลยเรียกว่า “คำให้การทั้งรับทั้งสู้”

3. ให้การว่าแม้จะถือข้อเท็จจริงที่โจทก์กล่าวหาในฟ้องว่าเป็นความจริง โจทก์ก็ยังไม่สิทธิตามกฎหมายที่จะฟ้องจำเลย เรียกว่า “ให้การต่อสู้ในข้อกฎหมาย”

คำให้การปฏิเสธ เมื่อจำเลยประสงค์จะปฏิเสธข้อเท็จจริงในฟ้องของโจทก์ข้อใด จำเลยจะต้องกล่าวปฏิเสธข้อความนั้น ส่วนข้อใดที่จำเลยไม่ปฏิเสธจะมีผลเท่ากับรับ

คำให้การทั้งรับทั้งสู้ ที่จะเป็นคำให้การชนิดนี้จำเลยต้องยอมรับตามข้อเท็จจริงที่โจทก์ฟ้อง แต่ถ้าจำเลยเสนอข้อเท็จจริงเพิ่มเติมอีก การรับตามข้อเท็จจริงนี้จำเลยไม่จำเป็นจะต้องกล่าวรับออกมา แต่ถ้าหากจำเลยต่อสู้โดยเห็นได้ว่ายอมรับตามข้อเท็จจริงของโจทก์ และจำเลยเสนอข้อเท็จจริงเพิ่มเติมแล้ว ก็เป็นการให้การทั้งรับทั้งสู้ เช่น โจทก์ฟ้องเรียกค่าเสียหายในฐานะจำเลยได้ทำร้ายโจทก์ จำเลยต่อสู้ว่าจำเลยได้กระทำไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งหมายความว่าจำเลยรับว่าได้ทำร้ายโจทก์จริง หากแต่การกระทำของจำเลยเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือโจทก์ฟ้องเรียกเงินกู้จากจำเลย จำเลยต่อสู้ว่าไปชำระแล้ว แต่โจทก์ไม่ยอมรับ ซึ่งหมายความว่าจำเลยรับว่ายังไม่ได้ชำระเงินกู้ให้โจทก์จริง แต่จำเลยขอเสนอข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่าการที่ไม่ได้ชำระก็เพราะโจทก์ไม่ยอมรับ

การต่อสู้ในข้อกฎหมาย จำเลยจะให้การตัดฟ้อง เช่นว่าฟ้องของโจทก์ไม่มีมูล จะว่ากล่าวต่อไป หรือฟ้องผิดศาล หรือมีข้อความเคลือบคลุม ศาลไม่ควรรับไว้พิจารณา

2. กำหนดเวลายื่นคำให้การ

ป.วิ.แพ่ง มาตรา 177 วรรคแรก บัญญัติว่า “เมื่อได้ส่งหมายเรียกและคำฟ้องให้จำเลยแล้ว ให้จำเลยทำคำให้การเป็นหนังสือยื่นต่อศาลในสิบห้าวัน”

บทบัญญัติในมาตรา 177 วรรคแรก นี้ได้กำหนดหน้าที่ของจำเลยที่จะต้องยื่นคำให้การแก้ฟ้องโจทก์ภายใน 15 วัน นับแต่วันส่งหมายเรียกและคำฟ้องมิได้ให้นับตั้งแต่วันที่จำเลยรับ กล่าวคือ เมื่อโจทก์นำส่งให้แก่จำเลยโดยชอบแล้ว ถือว่าการส่งมีผลตามกฎหมายกำหนด 15 วัน จะเริ่มนับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันส่งโดยชอบทันที

3. แบบของคำให้การ

ตามปกติคำให้การต้องทำเป็นหนังสือ (ป.วิ.แพ่ง มาตรา 177 วรรคแรก) เว้นแต่คดีมโนสำเนา และคดีที่ไม่มีข้อยุ่งยาก จำเลยอาจให้การด้วยวาจาได้ (ป.วิ.แพ่ง มาตรา 193 วรรคสอง และมาตรา 196 วรรคสอง(2))

4. รายการในคำให้การ

รายการในคำให้การมีเช่นเดียวกับรายการในคำฟ้องดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

5. การเรียงคำให้การ

ป.วิ.แพ่ง มาตรา 177 วรรคสอง บัญญัติว่า “ให้จำเลยแสดงโดยชัดแจ้งในคำให้การว่าจำเลยยอมรับ หรือปฏิเสธข้ออ้างของโจทก์ทั้งสิ้นหรือบางส่วนรวมทั้งเหตุแห่งการนั้น”

จากมาตรา 177 วรรคสองนี้ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการเรียงคำให้การไว้ 2 ประการคือ

1. ต้องแสดงโดยชัดแจ้งว่าจำเลยยอมรับ หรือปฏิเสธข้ออ้างของโจทก์ทั้งสิ้น หรือแต่บางส่วน

2. ต้องแสดงเหตุแห่งการนั้น

จากหลักเกณฑ์สำคัญ 2 ประการนี้ จะเห็นว่าเป็นการบังคับด้านจำเลยให้ต่อสู้คดี โจทก์โดยชัดแจ้งว่าจะยอมรับตามฟ้องโจทก์ หรือจะปฏิเสธก็ได้ แต่ต้องแสดงเหตุแห่งการนั้นไว้ ส่วนการปฏิเสธโดยไม่ชี้เหตุผลเรียกว่า “ปฏิเสธลอย” การปฏิเสธลอยนี้จึงไม่มีประเด็นที่จะต้องสืบ เช่น คำพิพากษาฎีกาที่ 965/2495 คำให้การของจำเลยให้การตัดฟ้องว่าจอมพล ป.พิบูลสงคราม ไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายที่จะลงนามแทนสำนักนายกรัฐมนตรีได้ จำเลยหาได้ยกข้อเท็จจริงขึ้นกล่าวอ้างเพื่อให้เป็นประเด็นในศาลวินิจฉัยว่าด้วยเหตุใด หรือวิธีการอย่างไรจึงไม่มีอำนาจทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมายข้อใด จริงอยู่ข้อเท็จจริงบางข้อศาลต้องรู้เอง แต่คู่ความต้องกล่าวอ้างขึ้นมาเพื่อเป็นประเด็นแห่งคดี แม้แต่ข้อกฎหมายผู้กล่าวอ้างยังต้องกล่าวอ้างเพื่อต่อสู้เช่นเดียวกัน ฉะนั้น เมื่อกล่าวอ้างแต่เพียงว่าไม่ชอบด้วยกฎหมายจึงไม่เกิดประเด็นต่อสู้ขึ้นมาในคดี ทั้งยังไม่เป็นประเด็นที่น่าสืบได้ (ฎีกาที่ 1882/2497, 231-232/2509 ตัดสินทำนองเดียวกัน)

ข้อสังเกต คำพิพากษาฎีกาที่ 968/95 นี้ เป็นเรื่องจำเลยให้การตัดฟ้องว่าผู้ลงชื่อในฟ้องไม่มีอำนาจที่จะลงชื่อ แต่มิได้ยกข้อเท็จจริงขึ้นกล่าวอ้างประการใดเลยว่าเป็นเพราะเหตุใดจึงไม่มีอำนาจเช่นนั้น จึงไม่มีประเด็นในคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 218/2488 กล่าวว่า “ข้อใดที่จำเลยไม่ปฏิเสธ หรือต่อสู้ไว้ในข้อใด ย่อมไม่เป็นประเด็นในคดี ประเด็นในคดีก็คือข้อทู่เมียงของกลุ่มความเมื่อไม่ได้โต้เถียงไว้โจทก์ก็ไม่ต้องนำสืบในข้อนั้น”

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 222/2508 วินิจฉัยว่า คำให้การที่ว่า “โจทก์มอบอำนาจให้ฟ้องตามใบมอบอำนาจจริงหรือไม่จำเลยไม่ทราบ ไม่รับรอง หนังสือมอบอำนาจไม่สมบูรณ์” ดังนี้ เป็นแต่เพียงจำเลยปฏิเสธข้ออ้างของโจทก์ แต่มิได้แสดงเหตุแห่งการปฏิเสธ จึงไม่มีสิทธินำสืบพยานถึงเหตุแห่งการนั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1648/2509 โจทก์ฟ้องว่าโจทก์เป็นบิดาผู้ปกครองผู้ตาย จำเลยต่อสู้ว่าโจทก์จะมีอำนาจฟ้องหรือไม่ ไม่ทราบ ไม่รับรอง ดังนี้ถือว่ามิได้ปฏิเสธ หรือยกเป็นข้อต่อสู้ว่าโจทก์มิได้เป็นบิดาผู้ปกครองผู้ตาย จำเลยไม่มีประเด็นที่จะนำสืบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 536/2513 จำเลยถูกฟ้องในฐานะผู้ค้ำประกันใต้ให้การว่าตนจะได้ลงชื่อเป็นผู้ค้ำประกันหรือเปล่า จำไม่ได้ สัญญาคู่ และสัญญาค้ำประกันจำเลยไม่รับรองและไม่ยืนยัน ดังนี้ถือว่าจำเลยมิได้ให้การรับหรือปฏิเสธจึงไม่มีประเด็นที่จะนำสืบ

จากคำพิพากษาศาลฎีกาที่กล่าวมาข้างต้นนี้ เป็นเรื่องคำให้การที่ว่า ไม่ทราบ ไม่รับรอง ไม่ยืนยัน ซึ่งถือว่าเป็นคำให้การปฏิเสธที่ไม่ชัดเจน และไม่ใชเหตุผลหรือที่เรียกว่า “ปฏิเสธลอย” จึงไม่มีประเด็นที่จะนำพยานมาสืบ แต่ได้มีคำพิพากษาศาลฎีกาอีกสองเรื่องที่ตัดสินไว้ตรงกันข้ามคือคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1011/2498 (ประชุมใหญ่) และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 225/2518 ให้หลักว่าคำให้การของจำเลยที่ว่าที่พิพาทจะเป็นสินเดิมของโจทก์หรือไม่ จำเลยไม่ทราบ ดังนี้ถือว่าจำเลยได้ให้การปฏิเสธแล้ว

ในคำพิพากษาศาลฎีกาทั้งสองเรื่องนี้ตัดสินว่าที่จำเลยให้การว่าไม่ทราบและไม่ได้ให้เหตุผลไว้นี้ ถือว่าจำเลยได้ให้การปฏิเสธแล้ว จึงไม่มีประเด็นที่จะนำพยานมาสืบต่อไป

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปฏิเสธลอยนี้ ศาสตราจารย์ประพนธ์ ศาตะมาน ให้หลักว่าแม้จำเลยจะให้การปฏิเสธลอย และไม่มีประเด็นที่จะนำสืบก็ดี หากคดีนั้นภาระการพิสูจน์ตกอยู่แก่โจทก์ โจทก์จะเพิกเฉยเสียทีเดียวโดยถือว่าจำเลยรับในประเด็นนั้น ๆ แล้วไม่ได้เพราะผลแห่งการปฏิเสธลอยมีเพียงว่าจำเลยไม่มีสิทธินำพยานเข้าสืบเท่านั้น

6. คำให้การเคลือบคลุม

คำให้การเคลือบคลุม หมายความว่าจำเลยมิได้แสดงโดยแจ้งชัดในคำให้การว่า จำเลยยอมรับหรือปฏิเสธข้ออ้างของโจทก์ทั้งสิ้นหรือบางส่วน รวมทั้งเหตุแห่งการนั้นจึงเป็นคำให้การที่ขัดต่อมาตรา 177 วรรคสอง ผลคือไม่มีประเด็นที่จะสืบพยานได้ เช่น

1) เมื่อจำเลยให้การปฏิเสธลอย ๆ โดยมีได้อ้างข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดว่า ความจริงเป็นอย่างไรแน่ คำให้การของจำเลยดังกล่าวถือได้แต่เพียงว่าจำเลยให้การปฏิเสธ ฟ้องของโจทก์ โจทก์จึงมีหน้าที่นำสืบให้สมฟ้อง แต่จำเลยไม่มีสิทธิจะนำสืบพยาน

2) เมื่อคำให้การของจำเลยไม่แจ้งชัดว่าจำเลยยอมรับหรือปฏิเสธข้ออ้างของโจทก์ ข้อใดข้อหนึ่ง คำให้การของจำเลยจึงเคลือบคลุม

สรุป การเรียงคำให้การจะต้องกล่าวไว้โดยชัดแจ้งว่าจำเลยรับ หรือปฏิเสธข้ออ้างของโจทก์ทั้งสิ้นหรือแต่บางส่วน และถ้าให้การปฏิเสธจะต้องอ้างเหตุแห่งการปฏิเสธด้วย

ส่วนคำแถลงการณ์ตาม ป.วิ.แพ่ง มาตรา 1 (4) ถือว่ามีใช้คำให้การตาม ป.วิ.แพ่ง มาตรา 1(6) บัญญัติว่า “คำแถลงการณ์” หมายความว่าคำแถลงด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือ ซึ่งคู่ความฝ่ายหนึ่งกระทำหรือยื่นต่อศาล ด้วยมุ่งหมายที่จะเสนอความเห็นต่อศาลใน ข้อความในประเด็นที่ได้ยกขึ้นอ้างในคำคู่ความ หรือในปัญหาข้อใดที่ศาลจะพึงมีคำสั่งหรือ คำพิพากษา ซึ่งในข้อเหล่านี้คู่ความฝ่ายนั้นเพียงแต่แสดงหรือกล่าวทบทวนหรือยืนยัน หรืออธิบายข้อความแห่งคำพยานหลักฐานและปัญหาข้อกฎหมาย และข้อเท็จจริงทั้งปวง คำแถลงการณ์อาจรวมอยู่ในคำคู่ความ”

หัวข้ออธิบาย

1) คำแถลงการณ์อาจทำด้วยวาจาหรือหนังสือก็ได้

2) วัตถุประสงค์สำคัญของคำแถลงการณ์ก็เพื่อเสนอความเห็นให้ศาลทราบถึง ประเด็นต่าง ๆ ที่ยกขึ้นอ้าง หรือกล่าวทบทวนยืนยันปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อ กฎหมายต่าง ๆ

3) ในศาลชั้นต้น อาจมีการแถลงการณ์ด้วยวาจา หรือหนังสือก็ได้ การแถลงการณ์ เพื่อเสนอความเห็น หรือเปิดเผยเค้าโครงที่มาแห่งคดีเรียกว่า “แถลงการณ์ปิดคดี”

ทั้งนี้ ดังที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 186 กล่าวคือ “เมื่อสืบพยานเสร็จแล้วให้ศาลอนุญาตให้โจทก์แถลงการณ์ด้วยวาจาก่อนแล้วให้ จำเลยแถลงการณ์ด้วยวาจาทบทวนข้อเถียง แสดงผลแห่งพยานหลักฐานในประเด็นที่

พิพาท ต่อจากนี้ให้ศาลอนุญาตให้โจทก์แถลงตอบจำเลยได้อีกครั้งหนึ่ง นอกจากนี้ห้ามไม่ให้คู่ความแถลงการณ์ด้วยวาจาอย่างใดอีก เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล

ก่อนพิพากษาคดีไม่ว่าคู่ความฝ่ายใดจะได้แถลงการณ์ด้วยวาจาแล้ว หรือไม่ คู่ความฝ่ายนั้นจะยื่นคำแถลงการณ์เป็นหนังสือต่อศาลก็ได้ แต่ต้องส่งสำนวนนั้น ๆ ไปให้คู่ความอื่น ๆ”

4) การแถลงการณ์ด้วยวาจาในศาลอุทธรณ์มีบัญญัติอยู่ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 241 กล่าวคือ “ถ้าคู่ความฝ่ายใดประสงค์จะมาแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นศาลอุทธรณ์ให้ขอมาในตอนท้ายคำฟ้องอุทธรณ์ หรือคำแก้อุทธรณ์ แล้วแต่กรณี และให้ศาลอุทธรณ์กำหนดนัดฟังคำแถลงการณ์ด้วยวาจานั้น เว้นแต่ศาลอุทธรณ์จะพิจารณาเห็นว่า การแถลงการณ์ด้วยวาจาไม่จำเป็นแก่คดีจะสั่งบังคับแถลงการณ์เสียก็ใช้ในกรณีที่ศาลอุทธรณ์ปิดฟังคำแถลงการณ์ด้วยวาจา คู่ความอีกฝ่ายชอบที่จะไปแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นศาลอุทธรณ์ได้ด้วย ถึงแม้ว่าท่านจะมีได้แสดงความประสงค์ไว้

การแถลงด้วยวาจาผู้ขอแถลงเป็นผู้แถลงก่อนแล้วอีกฝ่ายขอแถลงแก้แล้วผู้ขอแถลง แถลงได้อีกครั้งหนึ่ง ถ้าขอแถลงทั้งสองฝ่าย ให้ผู้อุทธรณ์แถลงก่อน ถ้าทั้งสองฝ่ายอุทธรณ์และต่างขอแถลงให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาสั่ง”

5) คำแถลงการณ์เป็นเรื่องของคู่ความกับศาลเท่านั้น หาใช่หน้าที่ของบุคคลอื่นใดไม่ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1186/2492)

6) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1198/2492 “คำฟ้องอุทธรณ์และคำแก้อุทธรณ์นั้น แม้จะเป็นคำคู่ความแต่ก็มีลักษณะผิดกับคำฟ้องและคำให้การในศาลชั้นต้น กล่าวคือ คำฟ้องอุทธรณ์และคำแก้อุทธรณ์เป็นไปในลักษณะคำคู่ความกับคำแถลงการณ์รวมกัน ฉะนั้นเมื่อพ้นกำหนดยื่นคำแก้อุทธรณ์ตามมาตรา 237 วรรคต้นแล้ว จำเลยอุทธรณ์จะยื่นคำแก้อุทธรณ์ไม่ได้ จะยื่นได้ก็แต่ในฐานะเป็นคำแถลงการณ์ หาใช่คำแก้อุทธรณ์ไม่ แม้จำเลยอุทธรณ์จะใช้คำแก้อุทธรณ์และหากศาลยอมรับไว้ ศาลก็รับไว้ในฐานะเป็นคำแถลงการณ์เท่านั้น ผลผิดกันในข้อสำคัญที่ว่า เมื่อยังเป็นคำแก้อุทธรณ์จำเลยอุทธรณ์อาจตั้งประเด็นในศาลอุทธรณ์ได้ภายในกรอบที่กฎหมายว่าไว้ แต่ถ้ายื่นภายหลังกำหนด และถือเป็นคำแถลงการณ์แล้ว จะตั้งประเด็นเช่นนั้นไม่ได้ ถ้าตั้งประเด็นมากก็ฟังไม่ได้)

ตัวอย่างคำพิพากษากฎีกาเกี่ยวกับมาตรา 177

คำพิพากษากฎีกาที่ 38/2517 สัญญาจะซื้อขายระบุว่า ในวันที่โจทก์ชำระเงินค่าที่ดินงวดสุดท้ายให้จำเลย จำเลยต้องทำการโอนที่ดินให้โจทก์ด้วย ดังนี้จำเลยจะฟ้องแย้งให้โจทก์ชำระราคาที่ดินให้จำเลยก่อน แล้วจึงโอนที่ดินให้ที่หลังหาได้ไม่

คำพิพากษากฎีกาที่ 246/2517 โจทก์ฟ้องว่าจำเลยยืมเงินโจทก์ไปได้ทำสัญญากู้ไว้ โดยไม่ได้ระบุเวลาชำระเงิน แต่จำเลยสัญญาว่าจะชำระเงินต้นและดอกเบี้ยภายใน 3 ปี ครบกำหนดใน พ.ศ. 2508 จำเลยไม่ชำระหนี้ จำเลยให้การรับว่าได้ยืมเงินโจทก์ไปจริงตามฟ้อง แต่ได้หักหนี้กันไปแล้วและคดีขาดอายุความ เรื่องกำหนดเวลาชำระเงิน 3 ปีก็ดี เรื่องหนี้ถึงกำหนดชำระใน พ.ศ. 2508 ก็ดี จำเลยไม่ได้ให้การปฏิเสธไว้ ดังนี้ต้องถือว่าจำเลยรับตามฟ้อง โจทก์ไม่จำเป็นต้องสืบพยานในข้อนี้โจทก์ฟ้องคดีเมื่อ พ.ศ. 2505 คดีจึงยังไม่ขาดอายุความ

คำพิพากษากฎีกาที่ 812/2517 โจทก์ฟ้องว่าได้ซื้อที่พิพาทมาโดยสุจริต จำเลยคัดค้านการรังวัด สอบเขตโฉนดที่พิพาท ขอให้ศาลพิพากษาว่าที่ดินเป็นของโจทก์ห้ามจำเลยเกี่ยวข้อง จำเลยให้การว่าได้ครอบครองที่พิพาทเป็นเวลา 30 กว่าปี โดยสงบและเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของที่พิพาทจะอยู่ในเขตโฉนดหรือไม่ไม่รับรอง และโจทก์ซื้อที่พิพาทโดยไม่สุจริต ดังนี้ แม้ต่อมาจำเลยแถลงรับว่าที่พิพาทเป็นของโจทก์ก็ไม่ทำให้ประเด็นข้อต่อสู้เรื่องการครอบครองปรปักษ์จนได้กรรมสิทธิ์ของจำเลยต้องระงับไปเพราะการครอบครองปรปักษ์จะมีขึ้นได้ก็แต่ในที่ดินของคนอื่น ทั้งจำเลยก็ได้สละประเด็นเรื่องโจทก์ซื้อที่พิพาทโดยไม่สุจริตการที่ศาลชั้นต้นถือเอาคำแถลงรับของจำเลยดังกล่าวมาสั่งงดสืบพยานโจทก์จำเลยจึงไม่ชอบ

คำพิพากษากฎีกาที่ 1057/2517 โจทก์ฟ้องว่าจำเลยทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์จากโจทก์ในสัญญาเช่าซื้อซึ่งแนบมาทำยฟ้องระบุว่าผู้ลงชื่อเป็นคู่สัญญากับจำเลย เป็นผู้แทนผู้รับมอบอำนาจจากโจทก์ จำเลยให้การรับว่าได้ทำสัญญาเช่าซื้อกับโจทก์มิได้กล่าวด้วยว่าสัญญาไม่สมบูรณ์เพราะเหตุใด ที่ศาลชั้นต้นยกฟ้องโจทก์ โดยวินิจฉัยว่าไม่ปรากฏว่าโจทก์ได้มอบอำนาจให้ทำสัญญาเช่าซื้อ คือไม่ได้ว่าโจทก์เป็นคู่สัญญากับจำเลย โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องนั้นจึงเป็นการมิชอบ

คำพิพากษากฎีกาที่ 1354/2517 โจทก์ฟ้องขับไล่จำเลยออกจากอาคารที่เช่า จำเลยจะฟ้องแย้งขอให้บังคับจำเลยเสนอขายอาคารแก่จำเลยตามสัญญาเช่าไม่ได้ เพราะไม่เกี่ยวกับฟ้องเดิม

คำพิพากษาฎีกาที่ 1458/2517 โจทก์ฟ้องจำเลยให้รับผิดตามสัญญาจ้าง จำเลยที่หนึ่งให้การเพียงว่าไม่ได้จ้างโจทก์ตามสัญญาท้ายฟ้อง จำเลยที่หนึ่งไม่ต้องรับผิด เพราะจำเลยที่สองไม่มีสิทธิจัดการห้างหุ้นส่วนจำเลยที่หนึ่ง ดังนี้ จำเลยที่หนึ่งจะฎีกาว่าโจทก์เป็นฝ่ายผิดสัญญา โจทก์ทำงานไม่ครบกำหนดตามสัญญา จำเลยจ่ายค่าแรงงานให้คนงานไปแล้ว โจทก์จึงไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างงวดแรก จำเลยจ่ายเงินทดรองให้โจทก์ไปแล้ว เครื่องมือโจทก์ไม่นำกลับคืนไปเอง และโจทก์ไม่ควรได้กำไรหาได้ไม่ เพราะมิได้ยกเป็นข้อต่อสู้ไว้ และมีปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ต้องห้ามฎีกาตาม ป.วิ.แพ่ง มาตรา 249

คำพิพากษาฎีกาที่ 1887/2517 โจทก์ฟ้องว่าจำเลยเช่าซื้อรถยนต์จากโจทก์ โดยชำระเงินมัดจำเป็นเช็ค แต่เช็คเบิกเงินไม่ได้ ขอให้จำเลยชำระเงินตามเช็ค จำเลยให้การว่าได้จ่ายเช็คให้โจทก์เป็นค่าประกันภัยรถยนต์ โจทก์ไม่เอาสัญญาประกันมาให้จำเลยตามข้อตกลง จำเลยจึงไม่นำเงินเข้าบัญชีธนาคาร โจทก์ดำเนินคดีอาญากับจำเลยแต่ได้ตกลงกันให้จำเลยชำระเงิน 24,000 บาท ให้โจทก์ โจทก์นำสัญญาประกันภัยมาให้จำเลย จำเลยจ่ายเงินให้โจทก์แล้ว โจทก์ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงจึงฟ้องแย้งขอให้โจทก์คืนเงิน 24,000 บาทแก่จำเลย ดังนี้ ฟ้องแย้งเกี่ยวกับฟ้องเดิมชอบที่ศาลจะรับไว้พิจารณา

คำพิพากษาฎีกาที่ 2180/2517 โจทก์ได้กล่าวอ้างในฟ้องว่า บิดาได้ยกที่ดินให้แก่จำเลยโดยมิได้รับความยินยอมจากมารดาโจทก์ จำเลยให้การต่อสู้ว่า บิดาได้ยกที่พิพาทให้ด้วยความรู้เห็นยินยอมของมารดาจำเลยแล้ว เรื่องความยินยอมจึงเป็นประเด็นแห่งคดีมาแต่เริ่มแรก เมื่อกฎหมายบัญญัติว่าความยินยอมต้องทำเป็นหนังสือ ศาลอุทธรณ์ก็มีอำนาจหยิบยกขึ้นพิพากษาได้ว่ามารดาของจำเลยไม่ได้ให้ความยินยอมเป็นหนังสือการยกให้จึงไม่สมบูรณ์

คำพิพากษาฎีกาที่ 2662/2517 ฟ้องโจทก์บรรยายว่าจำเลยที่ 3 คำประกันการกู้ของจำเลยที่ 1 สามคราวได้ทำสัญญาค้ำประกันให้โจทก์ไว้ 3 ฉบับ ดังสำเนาซึ่งแนบมาท้ายฟ้องและจำเลยที่สามจำได้แน่นอนว่าได้เคยทำสัญญาค้ำประกันการกู้ของจำเลยที่ 1 ให้โจทก์ไว้ครั้งเดียว เมื่อโจทก์ฟ้องว่าจำเลยที่ 3 ทำสัญญาค้ำประกันจำเลยที่ 1 ถึง 3 คราว เป็นเอกสาร 3 ฉบับ จึงขอปฏิเสธว่าไม่เป็นความจริง ดังนี้ คำให้การไม่ขัดแย้งว่าทำสัญญาค้ำประกันให้โจทก์ไว้คราวใด รับหรือปฏิเสธสำเนาสัญญาท้ายฟ้องฉบับไหนเพียงใดหรือไม่ คงฟังได้ว่าจำเลยที่ 3 ปฏิเสธคำให้การจำเลยที่ 3 จึงเป็นคำให้การปฏิเสธ

ลอย ไม่มีประเด็นที่จำเลยที่ 3 จะนำสืบได้ที่ศาลชั้นต้นให้จำเลยที่ 3 นำสืบและพิสูจน์
ลายมือชื่อ ในสัญญาค้ำประกันทั้งที่ไม่มีสิทธินำสืบและมีได้ให้การต่อสู้ประเด็นในเรื่อง
ลายมือชื่อในสัญญาไว้ จึงไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณาและนอกประเด็นพิพาท รับฟัง
ไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1641/2519 คำให้การว่าโจทก์ตกลงประนีประนอมยอมความ
ให้จำเลยอยู่ในที่เช่าต่อไปอีก 4 เดือน โดยจำเลยจะได้ค่าขนย้าย 10,000 บาท จึงฟ้องแย้ง
ขอให้ชำระเงิน 10,000 บาท และให้จำเลยอยู่ต่อไปอีก 4 เดือน แม้ศาลจะไม่รับฟ้องแย้ง
จำเลยก็ยังมีสิทธิอุทธรณ์ฎีกาในฐานะเป็นคำให้การให้จำเลยอยู่ต่อไปอีกได้ 4 เดือน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1142/2519 จำเลยให้การว่าจำเลยไม่เคยยินยอมให้ลูกจ้างนำ
รถของโจทก์ไปใช้ คนที่ขับรถของโจทก์ไปจนเกิดชนกันไม่ได้ทำหน้าที่ลูกจ้างจำเลย ดังนี้
ไม่มีประเด็นที่จำเลยจะนำสืบว่าโจทก์ใช้คนขับรถไปเติมน้ำมันจึงเกิดเหตุ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1574/2519 โจทก์ฟ้องเรียกเงินที่จำเลยซื้อของก่อสร้างและ
อายัดเงินที่จำเลยได้จากผู้ว่าจ้าง โดยคำขอให้เหตุฉุกเฉิน จำเลยโต้แย้งขอให้ถอนการ
อายัดแต่จะฟ้องแย้งเรียกค่าเสียหายเพราะไม่ได้รับเงินที่ถูกอายัดไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1917/2519 ฟ้องแย้งที่ศาลรับไว้พิจารณานั้นต้องเป็นฟ้องที่
อาศัยฟ้องเดิมเป็นมูลแห่งหนึ่ง หรือต้องมีส่วนสัมพันธ์กับฟ้องเดิมพอที่จะพิจารณาและชี้
ขาดตัดสินไปด้วยกันได้ โจทก์ฟ้องขับไล่จำเลยออกจากตึกแถว จำเลยให้การว่าโจทก์ให้
จำเลยเป็นตัวแทนขายหนังสือ โดยให้จำเลยได้เปอร์เซ็นต์จากการขาย แต่จำเลยต้องชำระ
ค่าเช่าและตกแต่งตึกแถวนั้นเอง เป็นการตอบแทนและฟ้องแย้ง เมื่อโจทก์จะให้จำเลยออก
จากตึกแถวที่เช่า โจทก์ต้องชำระค่าตกแต่งให้จำเลยดังนี้ ฟ้องแย้งของจำเลยอาศัยสิทธิ
ตามสัญญา อีกนัยหนึ่งอาศัยฟ้องเดิมของโจทก์เป็นมูลแห่งหนึ่ง นับได้ว่าเกี่ยวข้องกับฟ้อง
เดิม พอที่จะพิจารณาชี้ขาดตัดสินไปด้วยกันได้จึงรับฟ้องแย้ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2339/2519 โจทก์ฟ้องเรียกเงินตามเช็คที่จำเลยเป็นผู้ส่งจ่าย
โจทก์รับสลับหลังชำระหนี้มา จำเลยให้การว่าโจทก์มิใช่ผู้ทรงโดยชอบด้วยกฎหมาย
เพราะ (ก) โจทก์กับผู้ออนเช็คพิพาทให้โจทก์ได้ร่วมกันขายสินค้าเสื่อมคุณภาพ จำเลยไม่
ต้องชำระราคาตามเช็ค (ข) หากคดีฟังไม่ได้ตามข้อ ก. จำเลยก็ขอต่อสู้ว่า โจทก์กับผู้มีชื่อ
ไม่มีหนี้สินต่อกัน แต่ได้คบคิดกันโอนเช็คพิพาทให้โจทก์เพื่อนำมาฟ้องจำเลยอันเป็นการ
ฉ้อฉล ดังนี้ คำให้การของจำเลยขัดกันเอง ถ้าข้อเท็จจริงเป็นอย่างคำให้การตาม (ก) แล้ว

ข้อเท็จจริงในคำให้การตาม (ข) จะเกิดขึ้นไม่ได้เลย เป็นคำให้การที่ไม่ขัดแย้งตาม ป.วิ.แพ่ง มาตรา 177 วรรคสอง เมื่อจำเลยรับว่าเป็นผู้ส่งจ่ายเช็คพิพาท ซึ่งเป็นเช็คสั่งจ่ายเงินสดหรือผู้ถือโจทก์เป็นผู้มีเช็คพิพาทไว้ในความครอบครอง เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงเป็นอย่างอื่น ก็คงถือว่าโจทก์เป็นผู้ทรงโดยชอบด้วยกฎหมาย จำเลยต้องรับผิดชอบ ดังนั้น ศาลชอบที่จะงดสืบพยานโจทก์จำเลย และพิพากษาให้จำเลยใช้เงินตามเช็คพร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 2341/2519 โจทก์ฟ้องเรียกเงินตามจำนวนในเช็ค ซึ่งจำเลยออกชำระหนี้ค่างานรถยนต์ที่จำเลยซื้อไปจากโจทก์ จำเลยให้การว่าจำเลยได้ซื้อข้อย่างรถยนต์และออกเช็คจริง แต่จำเลยคืนข้อย่างรถยนต์ให้โจทก์ 18 เส้น โจทก์ออกเครดิตโน้ตให้ไว้แล้วไม่คิดหักให้ โจทก์จึงไม่อาจจะฟ้องเรียกเงินตามเช็คได้ ดังนี้ เมื่อข้อเท็จจริงเป็นตัวข้อต่อสู้ของจำเลย โจทก์และจำเลยที่ 1 จึงต่างมีความผูกพันซึ่งกันและกันโดยมูลหนี้อันมีวัตถุประสงค์เป็นอย่างเดียวกัน และหนี้ระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ 1 ดังกล่าวถึงกำหนดชำระจึงชอบที่จะหักกลบลบหนี้กันได้ และศาลชอบที่จะวินิจฉัยในประเด็นข้อนี้ได้โดยจำเลยไม่ต้องฟ้องแย้ง

คำพิพากษาฎีกาที่ 174/2520 โจทก์ฟ้องให้จำเลยชำระเงินตามหนังสือรับสภาพหนี้จำเลยให้การว่าได้ทำหนังสือรับสภาพหนี้โดยเจตนาหลงเจ้าหนี้อื่น หากหนังสือมีผลบังคับจำเลยก็ใช้หนี้แทนโจทก์ไปแล้ว จึงขอหักหนี้กับโจทก์ ดังนี้เป็นคำให้การที่ไม่ขัดแย้งไม่ชอบด้วย ป.วิ.แพ่ง มาตรา 177 แต่เป็นคำให้การที่รับว่าได้ทำหนังสือจริงศาลพิพากษาให้จำเลยใช้เงินตามฟ้อง

คำพิพากษาฎีกาที่ 181/2520 คำให้การว่าฟ้องเคลือบคลุม และใบมอบอำนาจให้ฟ้องไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ไม่ได้บรรยายว่าเคลือบคลุมและไม่ชอบด้วยกฎหมายอย่างไรเป็นคำให้การที่ไม่แสดงเหตุให้ขัดแย้งไม่มีประเด็นใน 2 ข้อนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ 350/2520 โจทก์ฟ้องขอให้ขับไล่จำเลยออกจากที่เช่า จำเลยให้การว่าโจทก์ไม่มีสิทธิเลิกสัญญาเช่า และฟ้องแย้งว่าหากศาลพิพากษาขับไล่ขอให้โจทก์ใช้เงินค่ารื้อถอนห้องแถว ดังนี้เป็นฟ้องแย้งที่มีเงื่อนไข ศาลรับคำให้การแต่ไม่รับฟ้องแย้ง

คำพิพากษาฎีกาที่ 1167/2520 จำเลยให้การว่ามีสินเดิมเป็นเงินซึ่งนำไปซื้อที่ดินสินสมรสในการพิพาทให้แบ่งทรัพย์ โดยการหย่าตามคำพิพากษา ศาลพิพากษาให้หักสินสมรสใช้สินเดิมก่อนได้ โดยไม่ต้องฟ้องแย้งหรือหักไว้ในคำให้การ

คำพิพากษาฎีกาที่ 1524/2520 คำให้การว่า ค. มีอำนาจทำแทนโจทก์หรือไม่ จำเลยไม่รับรองและโจทก์มอบอำนาจฟ้องคดีให้ บ. ฟ้องคดีหรือไม่ จำเลยไม่รับรอง ไม่ถือเป็นคำรับว่าได้มอบอำนาจ เมื่อคุณบับไบมอบอำนาจไม่ปิดอาการแสดงตามที่กฎหมายต้องการก็รับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 1752/2520 ฟ้องอ้างสัญญาจำนองซึ่งระบุว่าได้รับเงินแล้ว จำเลยให้การปฏิเสธว่าโจทก์ไม่ได้ส่งมอบเงินให้แก่จำเลย ไม่อ้างว่าเพราะเหตุใด อันจะทำให้สัญญาจำนองไม่สมบูรณ์ ไม่ชอบด้วย ป.วิ.แพ่ง มาตรา 177 ไม่มีประเด็นที่จะนำสืบพยานจะนำสืบเพียงว่าไม่ได้รับเงินตามสัญญาไม่ได้ เป็นการเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อความในเอกสารตาม มาตรา 94 ศาลพิจารณาพยานโจทก์ฝ่ายเดียว

คำพิพากษาฎีกาที่ 1788/2520 คำให้การจำเลยไม่มีในข้อค่าเสียหาย ไม่ชอบด้วย ป.วิ.แพ่ง มาตรา 177 จึงไม่มีประเด็นในข้อนี้ ตาม ป.วิ.แพ่ง มาตรา 877 วรรคสอง

คำพิพากษาฎีกาที่ 2013/2520 โจทก์ฟ้องขับไล่ออกจากห้องเช่าเรียกค่าเสียหาย จำเลย ให้การปฏิเสธว่าไม่ได้ทำผิดสัญญาเช่าและฟ้องแย้งเรียกค่าเสียหายที่ถูกฟ้อง ขับไล่ ดังนี้ฟ้องยังไม่ใช้สิทธิและหน้าที่พร้อมบริบูรณ์ในขณะที่ฟ้อง แต่จะมีขึ้นเมื่อปรากฏผลแห่งคดีนี้แล้ว ไม่เกี่ยวกับฟ้องเดิม ศาลไม่รับฟ้องแย้ง

คำพิพากษาฎีกาที่ 2403/2520 กู้เงิน 500,000 บาท ดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อเดือน ทำเป็นหนังสือขายฝาก 400,000 บาท ทำเป็นสัญญากู้ 120,000 บาท สัญญาขายฝาก เป็นนิติกรรมอำพราง ต้องบังคับตามสัญญากู้โดยใช้สัญญาขายฝากเป็นหลักฐานการกู้ ผู้ซื้อการฟ้องเรียกเงินตามสัญญากู้ 120,000 บาท ผู้ขายฝากฟ้องแย้งเรียกที่ดินคืนได้ ดอกเบี้ยเกินร้อยละ 15 ต่อปี ต้องห้ามตาม พ.ร.บ.ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2475 จึงเรียกได้แค่ดอกเบี้ยตั้งแต่วันผิดนัด

คำพิพากษาฎีกาที่ 2578/2520 นิติบุคคลต่างประเทศมอบให้ฟ้องคดีโดยมีสำเนา ภาพถ่ายหนังสือมอบอำนาจท้ายฟ้อง จำเลยคัดค้านว่าโจทก์ไม่ใช่นิติบุคคลและแต่งตั้งผู้รับมอบอำนาจโดยไม่สมบูรณ์แบบ แต่มีได้แสดงเหตุว่าไม่สมบูรณ์แบบเพราะเหตุใด มิได้คัดค้านการมีอยู่และความถูกต้องสำเนาใบมอบอำนาจท้ายฟ้อง โจทก์จึงไม่ต้องส่งต้นฉบับเอกสารต่อศาล ซึ่ง ป.วิ.แพ่ง มาตรา 47 บัญญัติไว้โดยเฉพาะคดีฟังได้ว่าโจทก์ได้มอบอำนาจอย่างถูกต้อง ไม่ต้องปิดและชี้ตรวจอาการแสดง

คำพิพากษาฎีกาที่ 2596/2520 สำเนาเอกสารทำยฟ้องถูกต้อง แต่ไม่ตรงกับฉบับที่ส่งให้จำเลยพร้อมกับฟ้องไม่เป็นฟ้องเคลือบคลุม เหตุที่จำเลยอ้างว่าฟ้องเคลือบคลุมต้องยกขึ้นต่อศาลไม่วินิจฉัยเหตุอื่น

คำพิพากษาฎีกาที่ 609/2521 นอกจากให้การปฏิเสธจำเลยมีสิทธิหักกลบลบหนี้และฟ้องแย้งได้ เมื่อเช็คที่จำเลยชำระหนี้ครบกำหนดชำระแล้ว โจทก์มาซื้อสินค้าจากจำเลยอีก คำฟ้องแย้งเกี่ยวกับฟ้องเดิม จำเลยขอหักกลบลบหนี้กับให้โจทก์ใช้หนี้แก่จำเลยได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 661/2521 ธนาคารฟ้องเรียกเงินเบิกเกินบัญชี จำเลยให้การและฟ้องแย้งว่าคนของธนาคารแก้และปลอมเอกสารสัญญาที่นำมาฟ้อง แต่คำฟ้องแย้งมิได้ขอให้ทำลายเอกสารสัญญาหากขอให้โจทก์รับผิดชอบในการกระทำของคนของโจทก์ ใช้คำเสียหายแก่จำเลย เป็นเรื่องไม่เกี่ยวกับฟ้องเดิม ศาลไม่รับเป็นฟ้องแย้ง

คำพิพากษาฎีกาที่ 1275/2521 จำเลยให้การว่าฟ้องเคลือบคลุมและฎีกาว่าฟ้องเคลือบคลุมแต่ไม่บรรยายว่าเคลือบคลุมข้อไหนอย่างไร ไม่มีประเด็นที่ศาลฎีกาจะรับวินิจฉัย

คำพิพากษาฎีกาที่ 2243/2521 จำเลยให้การปฏิเสธว่าไม่ได้กู้เงินตามฟ้อง สัญญาที่โจทก์นำมาฟ้องเป็นเอกสารปลอม ไม่กล่าวว่าปลอมอย่างไรเมื่อสืบพยานโจทก์แล้วจำเลยไม่มีประเด็นสืบศาลลงดไม่สืบพยานจำเลย

สรุป เมื่อโจทก์นำคำฟ้องเสนอต่อศาลและศาลได้รับคำฟ้องแล้ว ให้ศาลออกหมายส่งสำเนาคำฟ้องให้แก่จำเลยเพื่อแก้คดี ภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันยื่นคำฟ้องให้โจทก์ร้องขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้ส่งหมายนั้น เมื่อได้ส่งหมายเรียกและคำฟ้องให้จำเลยแล้วให้จำเลยนำคำให้การ คำให้การหมายความว่ากระบวนการพิจารณาใด ๆ ซึ่งคู่ความฝ่ายหนึ่งยกข้อต่อสู้เป็นข้อแก้คำฟ้องของโจทก์ คำให้การมี 2 ประเภทคือคำให้การรับประเภทหนึ่งและคำให้การยกข้อต่อสู้เป็นข้อแก้คำฟ้องอีกประเภทหนึ่ง คำให้การให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อศาลภายในสิบห้าวัน รายการในคำให้การมีเช่นเดียวกับคำฟ้อง การเรียงคำให้การต้องแสดงโดยชัดแจ้งว่าจำเลยยอมรับ หรือปฏิเสธข้ออ้างของโจทก์ทั้งสิ้นหรือบางส่วน และต้องแสดงเหตุแห่งการนั้น

คำถาม คำตอบท้ายบท

ข้อ 1 คำถาม โจทก์ฟ้องขอให้ขับไล่จำเลยและบริวารออกไปจากตึกแถวที่เช่าของโจทก์ โจทก์อ้างว่าสัญญาเช่าระหว่างโจทก์และจำเลยหมดอายุแล้ว ก่อนครบกำหนดยื่นคำให้การหนึ่งวัน จำเลยยื่นคำให้การมีใจความว่า เนื่องจากจำเลยเพิ่งทราบว่าถูกฟ้องไม่อาจให้การโดยละเอียดได้ทัน จึงขอให้การเพียงว่านอกจากจำเลยจะให้การปฏิเสธโดยชัดแจ้งแล้ว จำเลยขอให้การปฏิเสธฟ้องโจทก์ทั้งสิ้น ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับคำให้การของจำเลย และนัดฟังคำพิพากษา ต่อมาศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยแพ้คดี โดยขับไล่จำเลยและบริวารออกไปจากตึกแถวของโจทก์ จำเลยอุทธรณ์ว่าจำเลยได้ให้การปฏิเสธคำฟ้องของโจทก์แล้ว เมื่อโจทก์ไม่สืบพยานได้ครบตามฟ้อง ศาลก็ต้องพิพากษายกฟ้อง ดังนี้ให้ท่านวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยดังกล่าวฟังขึ้นหรือไม่

คำตอบ ตามปัญหาการที่จำเลยให้การว่านอกจากจำเลยจะให้การปฏิเสธโดยชัดแจ้งแล้ว จำเลยขอให้การปฏิเสธฟ้องโจทก์ทั้งสิ้น เป็นคำให้การที่ไม่ชัดเจนว่าจำเลยปฏิเสธข้ออ้างของโจทก์ในข้อใด ด้วยเหตุผลอย่างไร ถ้อยคำไม่ได้ว่าจำเลยให้การปฏิเสธตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 177 วรรคสาม อุทธรณ์ของจำเลยฟังไม่ขึ้น (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1196/2511 และ 1564/2525)

ข้อ 2 คำถาม โจทก์ฟ้องขับไล่จำเลยออกจากที่พิพาท จำเลยให้การว่าที่พิพาทเป็นของจำเลยขอให้ยกฟ้องและฟ้องแย้งว่า หากจำเลยจะต้องออกจากที่พิพาทแล้ว โจทก์จะต้องชดเชยค่าเสียหายหนึ่งแสนบาทที่จำเลยได้จ่ายเงินไปเพื่อประโยชน์แก่เจ้าของที่ดินเดิมเป็นค่าถมดินสร้างเขื่อนปลูกสวนผลไม้ และดำเนินการให้ผู้อยู่อาศัยหรือถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากที่พิพาท

ดังนี้ ศาลชั้นต้นจะรับฟ้องแย้งของจำเลยได้หรือไม่

คำตอบ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 177 วรรคสาม บัญญัติว่า จำเลยจะฟ้องแย้งในคำให้การก็ได้ แต่ถ้าฟ้องแย้งนั้นเป็นเรื่องอื่นไม่เกี่ยวกับคำฟ้องเดิมแล้ว ให้ศาลสั่งให้จำเลยฟ้องเป็นคดีต่างหาก ที่ว่าฟ้องแย้งต้องเกี่ยวข้องกับฟ้องเดิมนั้น หมายความว่า ต้องเกี่ยวข้องกันพอที่จะรวมการพิจารณาและชี้ขาดตัดสินเข้าด้วยกันได้ แต่ตามปัญหาฟ้องแย้งของจำเลยเป็นฟ้องแย้งที่มีเงื่อนไขกล่าวคือจะให้ถือว่าเป็นฟ้องแย้งก็ต่อเมื่อศาลพิพากษาให้ขับไล่จำเลย จึงเป็นคนละเรื่อง

ไม่เกี่ยวกับคำฟ้องเดิม โดยเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นภายหลัง ถ้าจำเลยชนะคดีตามคำให้การฟ้องแย้งของจำเลยก็ตกไปเพราะยังไม่ถึงเวลาที่โจทก์จะต้องชดใช้ ซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องเรียกร้องต่างหากในภายหลังเมื่อปรากฏผลของคดีนี้แล้ว ไม่เป็นฟ้องแย้งเกี่ยวข้องกันพอที่จะรวมการพิจารณาและชี้ขาดตัดสินเข้าด้วยกันได้ ศาลชั้นต้นจึงรับฟ้องแย้งของจำเลยไว้พิจารณาไม่ได้

ข้อ 3 คำถาม นายเอกเป็นโจทก์ฟ้องนายโทกับนายตรีเป็นจำเลยให้ร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายในมูลละเมิดว่านายโทกับนายตรีต่างขับรถชนกันโดยประมาท เป็นเหตุให้นายเอกซึ่งนั่งมาในรถยนต์คันที่นายโทขับได้รับบาดเจ็บ นายโทให้การปฏิเสธว่าตนมิได้ขับรถชนโดยประมาท ส่วนนายตรีก็ให้การและฟ้องแย้งว่ามีได้ขับโดยประมาท แต่เหตุที่รถชนกันเกิดขึ้นเพราะความประมาทของนายโท ทำให้รถยนต์ของนายตรีเสียหาย ขอให้ยกฟ้องและฟ้องแย้งบังคับให้นายโทชดใช้ค่าซ่อมรถยนต์เป็นเงิน 50,000 บาท ดังนี้ ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งเกี่ยวกับฟ้องแย้งของนายตรีอย่างไร

คำตอบ ตามปัญหานายตรีจำเลยมิได้ฟ้องแย้งบังคับนายเอกโจทก์ แต่กลับฟ้องแย้งบังคับนายโทซึ่งเป็นจำเลยด้วยกัน มิได้ฟ้องแย้งบังคับโจทก์ ฟ้องแย้งนายตรีจึงต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 177 วรรคสาม